

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXLVII. ad annum CCCCI.

Parisiis, 1644

Epistola Concilii Sardicensis ad Ecclesiam Alexandrinam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15256

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝ
Sardicenfis ad Ecclesiam
Alexandrinam.

Σαρδική συναχθείσης συνόδου,
τῆς ἐκκλησίας Ἀλεξανδρέων.

Ex Athan.
apol. 2.
Baron. an.
347. n. 26.

*Sacra Synodus per gratiam Dei
Sardica congregata, e Roma,
Hispaniis, Galliis, Italia, A-
frica, Sardinia, Pannoniis,
Mysis, Dacia, Norico, Tus-
cia, Dardania, & secunda
Dacia, Macedonia, Thessa-
lia, Achaia, Epiro, Thracia,
Rhodope, Palestina, Ara-
bia, Creta, Aegypto, presby-
teris & diaconis, & uniuersa
Ecclesie Dei per Alexan-
drinam parochiam, dilectis
fratribus, in Domino salu-
tem.*

Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ καὶ θεὸς χάριν ἐν ἡμῶν
Σαρδικῆ συναχθείσει, ἀπὸ Ρώμης, καὶ
Σπανιῶν, Γαλλιῶν, Ἰταλίας, Ἀφρι-
κῆς, Σαρδινίας, Γαυνοσιῶν, Μισσιῶν,
Δακίας, Νωερίου, Τουσιῶν, Δαρ-
δανίας, ἄλλης Δακίας, Μακεδονίας,
Θεσσαλίας, Ἀχαΐας, Ἠπειρών, Θρά-
κης, ἔ Ροδόπης, ἔ Γαλασιῶν, καὶ Ἀ-
ραβίας, καὶ Κρήτης, ἔ Αἰγύπτου, πρε-
σβυτέρους, καὶ διακόνους, ἔ πάση τῇ
ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς θεοῦ, τῆς ἐν Ἀλε-
ξανδρείᾳ παροικουσῆς, ἀγαπητοῖς ἀ-
δελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

ETIAM antequam accipe-
remus literas vestrae reli-
gionis, non ignotum id nobis,
sed prorsus compertum erat,
antesignanos infausti nominis
Arianorum multa & graua,
sed tamen magis in exitium
suarum animarum, quam in
Ecclesiam molitos esse. Ea e-
nim eorum ars & vafricies fuit,
semperque huius pestiferi pro-
positi fuere, vt omnes vbique
orthodoxae fidei homines, &
Catholicae Ecclesiae doctrinam
a patribus traditam seruan-
tes, exagitent & persequantur.
Quorum nonnullos falsis cri-
minibus circumuenerunt, alios
extra fines suos relegarunt, a-
lios in ipsis suppliciis absum-
perunt: certe fratris nostri &
coepiscopi Athanasii innocen-
tiam vi & tyrannide circum-
uenire, & opprimere conati
sunt, nulla in eius iudicio ne-
que fedulitate, neque fide, ne-

KΑΙ πρὶν μὲν λαβεῖν ἡμᾶς τὰ
γράμματα τῆς διαλαθείας ὑμῶν,
ἐν ἡμοῦ μὲν, ἀλλὰ φανερόν ἡμῖν ἦν,
ὡς ὅτι ὁ τῆς δυσωνόμενου τῆς Ἀρειανῶν
αἵρέσεως προσάτι πολλὰ καὶ θανά,
μᾶλλον ἢ ἐπὶ ὀλέθρου τῆς ἐαυτῶν ψυ-
χῆς, ἡ καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐμνηχανότο.
αὐτῶν γὰρ ἡμῶν ἡ τέχνη καὶ πανουργία,
πάντως αἰεὶ τῆς θανατηφόρου γεγόνασι
προσέτις, ὅπως πάντας τῶν ὁπου-
δήποτε τυχευόντας τῆς ὀρθῆς δόξης, καὶ
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας διδασκα-
λίαν κατέχοντας, ἢ ἄρα τῆς πατέρον
αὐτῶν παραδοξῶν, ἀσυνδάλωσιν ἐ-
λαύνειν ἔ διώκειν. τῶν μὲν γὰρ πλάσις
ἐκλήμασιν ὑπέβαλλον, ἄλλους εἰς ὄξο-
εσμὸν ἀπέτελλον, ἄλλους ἐν αὐταῖς
πῆς ἡμωρίας κατεπόρου ἀμέλῃ καὶ
τῆς ἀδελφῶν καὶ συνεπισκόπου ἡμῶν Ἀ-
θανασίου τῆς καθαρότητος βία ἔ τυραννίδι
συλλαβέσθαι ἀσυνδάλωσιν ἔ διὰ τῆς ὅτε
ὀπμιελῆς, ἔτε μὲν πῆσεως, ἔθι ὅλους δι-

ANNO
 CHRISTI
 347.

καμα γέγονεν ἡ ἀπὸ κείνων κρίσις. διό-
 τερ ἔδεδε παρρουῶντες οἷς ἐδράμα τούργη-
 σαν, οὐδὲ οἷς ἐδρύλλησθε κατ' αὐτῶν, ἀλλὰ
 (ὁ θεωρουῶντες ὡς οὐ δυνάμει) ἀπὸ πύ-
 των ἀποδείξας ἔχον ἀληθεῖς, περιόντες
 εἰς τὴν Σαρδῶν πόλιν, ἐκ ἠδέλησαν εἰς
 τὴν σινώδον πάντων τῶν ἀγίων ἐπισκό-
 πων ἀπαντήσαι. ἐν δὲ τούτου φανερά
 καὶ δικαία κατέστηκεν ἡ κρίσις τῶν ἀδελ-
 φῶν καὶ συνεπισκόπου ἡμῶν Ιουλίου. οὐ
 γὰρ ἀσκεπῆ βεβούλωται, ἀλλὰ (ὁ μετ'
 ἐπιμελείας ὤρεσεν, ὥστε μηδὲ ὅλως
 διαστάσει ἀθανασίου· εἶχε γὰρ ἐπι-
 σκόπων ὁδοήκωντα ἀληθεῖς μὲν πλείους·
 εἶχε καὶ τῶν δικαίων, ὅτι διὰ τῶν ἀγα-
 πητῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν πρεσβυτέ-
 ρων ἐαυτῶν, (ὁ διὰ ζεαυμάτων μετώ-
 δωσε σὺν ἀπὸ Εὐσεβίου, σὺν ἐκ τῆς
 κρίσεως, ἀλλ' ἐπὶ βία μᾶλλον ἐπερείδο-
 μῶντες. ὅθεν (ὁ πάντας ἀπὸ πάντων ἐπι-
 σκοποὶ τὴν κοινωσίαν ἀθανασίου ἐβε-
 βλώσαν διὰ τὴν καθαρότητα αὐτῶν. κα-
 κῆνο ἡμῶν ἢ ἀγάπη σωροῦ τῶν ἐπι-
 εἰς τὴν ἀγίαν σινώδον τὴν ἐν Σαρδι-
 κῇ συναχθεῖσαν ἀφ' ἑαυτῶν, τότε δὲ κα-
 τὰ πρεσβυτέρων, (ὁ διὰ ζεαυμάτων, (ὁ
 διὰ ἀγαθῶν ἐντολῶν ὑπομνήθη-
 σαν (ὁ πῶς ἐώας, καὶ ἐκλήθησαν ἀπὸ
 ἡμῶν ὡς ἀφ' ἑαυτῶν. ἀλλ' ἐκεῖνοι ὑπὸ τῆς
 συνειδήσεως κατεγινώσκοντες, ἀπρε-
 πῆσι χρώμενοι παροφάσεις, φυροδι-
 κείν ἡρξάμενοι ἡξίωσαν γὰρ (ὁ ἀθῶν ὡς
 ὑποβίθων ἀπὸ τῆς ἡμετέρας κοινωσίας
 ἐκβάλλεσθαι, οὐ σωροῦντες ὡς ἀπρε-
 πῆς, μᾶλλον δὲ ἀδυνάτων ἢ τῶν. καὶ
 πᾶσι ὑπομνήματα ἢ τὰ ἐν τῷ Μαρεώτη
 γυμνάσιον ὑπὸ παμπληθῶν καὶ ὁξωλε-
 σάτων ἰνῶν νεωτέρον, οἷς ἐκ αὐτῶν ἐ-
 πίστασεν οὐδὲ (ὁ πῶς ἐκ βαθμῶν τῶν
 κλήρου, συνέστηκε καὶ μονομέρειαν πε-

que iustitia adhibita. Iam ergo
 diffisi suis fabulis, & vanis ru-
 moribus, ac etiam intuentes,
 quam non possent de iis rebus
 vera documenta afferre, cum
 essent in vrbe Sardica, non au-
 si sunt in Concilio sanctorum
 Episcoporum apparere. Qua
 ex re aequitas iudicii fratris &
 coepiscopi nostri Iulii liquidif-
 sime apparuit, qui non teme-
 rario consilio, sed cum matura
 deliberatione sententiam tulit;
 adeo ut nihil relinquatur
 dubii de communionem fratris
 nostri Athanasii adducentis oc-
 toginta Episcopos veros tes-
 tes pro se in iudicium, atque eo
 potiore iure nitentis, quod per
 dilectos fratres nostros presby-
 teros suos, & per literas, Eufe-
 bianos non iure, sed vi fretos
 conuenerit. Quapropter om-
 nes vndiq; Episcopi eius com-
 munionem ob innocentiam ip-
 sius confirmarunt. Illud quo-
 que vestra caritas conspiciat;
 post Athanasii ad sacram Syno-
 dum Sardicæ congregatam ad-
 uentum, Orientales literis
 mandatisque citatos fuisse, ut
 se iudicio sisterent: verum illos
 sua conscientia prædamnatos,
 inhonestis causificationibus
 tergiversari incepisse, poscen-
 tes interim, ut innocentem
 quasi nocentem a nostra com-
 munionem submoueremus; non
 animaduertentes, quam inde-
 centia, vel potius impossibilia
 postularent: quin & commen-
 taria, actaque Marcotæ, non
 nisi a sceleratis & perditissimis
 quibusdā adolescentibus, qui-
 bus ne vulgarem quidem gra-
 dum clericatus committas, cō-
 stat per absentiam alterius par-

tis confecta esse. Neque enim frater noster Athanasius Episcopus, aut Macarius presbyter, quem accusabant, praesentes adfuerunt: quamquam alioqui illorum inquisitio, seu potius infidiatio, nullo non probro scaturiebat, cum nunc ethnici, nunc catechumeni interrogarentur, non ut quae scirent, dicerent, sed quae ab illis didicerat, mentirentur. Nam & vobis presbyteris curam absentis Episcopi vestri sufficiantibus, & cupientibus interesse quaestioni, & veritatem ostendere, & falsa redarguere, nulla vestri ratio est habita: tantum autem abest ut vos praesentes esse voluerint, ut etiam contumeliose eiecerint. Ex istis porro rebus, quamquam sycophantiam esse clarissime constaret, tamen dum euoluimus acta, deprehendimus ipsum sceleratum Ischyram apparente titulo Episcopi in mercedem calumniae remuneratum, suam sycophantiam suis verbis prodere. Ipse enim Ischyra in monumentis actorum diserte testatus est, se ea ipsa hora, qua Macarium in suam cellam venisse aiebat, xrotum iacuisse; Eusebianis contra scribentibus, cum tum stetit, & oblationes fecisset, cum Macarius superueniret. Quin & illa calumnia, qua postmodum vsi sunt, manifesta apparuit, cum vociferarentur, & misere deplangerent, caedem Athanasium fecisse, & Arsenium Meletianum episcopum eius opera e medio sublatum: quam rem fictitio gemitu & falsis lacrymis, ut vera videretur, deplorabant; rogabantque eius, qui viueret, quasi qui extinctus

περὶ ἄλλοις. οὐτε γὰρ ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν Ἀθανάσιος ὁ ἐπίσκοπος, οὐτε Μακάριος ὁ πρεσβύτερος ὁ κατηγορούμενος ὑπὸ αὐτῶν, περιῦν καὶ ὁμῶς ἢ ἄλλοι ἑρώτοις, μάλλ' ὅτι ὑποβολὴ ἢ γενόμενη, πάσης ἀγωγῆς ἢ μετῆ. πῆ μὲν γὰρ ἔθνικοι, πῆ δὲ κατηχούμενοι ἢ ἐρωτῶντο, οὐχ ἵνα ἀπὸ ἴσασιν, εἴπωσιν, ἀλλ' ἵνα ἀπὸ αὐτῶν μεμαθήκασιν, ψεύσωσιν. Ἐ γὰρ καὶ ὑμῶν τὸ πρεσβυτέρων φρονιζόντων ἐπὶ τῆ δόμοις τῆ ὑμετέρου ἐπισκόπου, ἐβουλομένων ἀρῆναι ἐπὶ τῆ ἕξετάσει, καὶ τὴν ἀλήθειαν δεῖξαι, καὶ τὰ ψεύδη διελεῖν, ἐδείξαι λόγος γέγονεν. ἐκ ἐπέσει δὲ ὑμῶν ἀρῆναι, ἀλλὰ καὶ μὴ ὕβρεως ἐξέβαλον. καὶ εἰ ἐπὶ τὰ μάλιστα φανερὰ πᾶσι κατέστηκε καὶ ἐκ τούτων ἢ συκοφαντία, ὁμῶς ἀναγνωσκομένων τῶν ὑπομνημάτων, βίβλου αὐτῶν τὴν παμπόνηρον Ἰσχύρα ἐπὶ τῆ συκοφαντίας μετὸν παρ' αὐτῶν λαβόντα, τὸ δοκοῦν ὄνομα τὸ ἐπίσκοπος, διελεῖν ἑαυτὸν τὴν συκοφαντίαν. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰσχύρας ἐν αὐτοῖς τοῖς ὑπομνήμασι διελάλησε κατ' ἐκείνῳ τὸ ὄραν, ἐν ἧ Μακάριον ἠγνοῦναι εἰς τὸ κελλίον αὐτῶν διεβαιοῦτο, νοσοῦντα τότε κατακείμενον αὐτῶν καὶ τῶν παρ' Εὐσέβιον γραψαί τε πολλοῦσάντων, ἵσταναι τότε τὸν Ἰσχύρα, καὶ προσφέρειν, ὅτι Μακάριον ἐπέσει. καὶ καί τινος φανερὰ κατέστηκεν ἢ συκοφαντία καὶ διαβολή, ἢ ἠγνοῦναι τὸ μὴ ταῦτα. ἐφθάσαν γὰρ καὶ κατεβόησαν, φόνον δεδρακέναι Ἀθανάσιον, καὶ ὡς Ἀρσένιον ἢ Μελέτιαν ὁ ἐπίσκοπον ἀνηρκέναι ἐφ' ᾧ προσοικητῶν ἐναγμῶν καὶ πεπλασμένοις δάκρυσι ὑπεκρίνοντο, καὶ ἠξίου τὸ ζῶντος ὡς πεθνηκότος

ANNO
CHRISTI
347.

ἡ σῶμα διποδοθῆναι· ἀλλ' ἐκ ἀγνώ-
 σα γέρονε τὰ θρίσματά τούτων. ἐ-
 γινωσαν γὰρ πάντες ζῶντες αἰθεροπον,
 καὶ ἐν τοῖς ζώσιν ὄξεταζέσθαι. καὶ ὅτι
 ἐώρεον ἑαυτοὺς ὅτι πρὸς πάντα διχα-
 ρεῖς διελέγησθε μοις ὅτι τοῖς ψήφισμα-
 σι τούτοις· αὐτὸς γὰρ Ζωνὸς Ἀρσένιος
 ἐδείκνυεν ἑαυτὸν μὴ ἀνηρῆσθαι, μήτε
 τεθνηκέναι· ὁ μὲν οὐκ ἠτύχεσεν, ἀλλ'
 ἐπέρας συκοφαντίας πρὸς ταῖς πρε-
 σβείαις συκοφαντίας ἐπέστησεν, ἵνα
 πάλιν μηχανησάμενοι διαβάλωσι
 αἰθεροπον. ἢ οὐκ ἀγαπητοί; ἐκ ἐτα-
 ραχθῆν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν Ἀθανάσιος,
 ἀλλὰ πάλιν πολλὴν ὑπερήσια χρώμενος
 πρὸς ἐκαλείτο καὶ ὅτι τούτοις αὐτοῖς.
 καὶ ἡμεῖς ἡντιχόμθα, καὶ πρὸς ἐξέπο-
 μεθα ἐλθεῖν αὐτοῖς εἰς τιμὴν κρείσιν, ὅτι εἴπερ
 διώκονται, διελέγξαι. ὡς τῆς πολλῆς
 πλεονεξίας, ὡς τῆς δεινῆς ὑπερηφα-
 νίας· μάλλον δὲ, εἰ δεῖ τὸ δληδὲς εἰ-
 πέιν, ὡς κακῆς καὶ ὑπερβύθου σπει-
 δήσεως· ἵνα γὰρ πᾶσι πεφανέσθαι.
 ὅθεν ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὑπομιμνή-
 σκομεν καὶ πρὸς ἐξέπομθα ὑμᾶς, πρὸς
 πάντων τῶν ὀρθῶν πῖσιν τῆς καθολι-
 κῆς ἐκκλησίας κατέχον. πολλὰ μὲν γὰρ
 καὶ δὴνὰ καὶ χαλεπὰ πεπόνθατε· πολ-
 λὰς ἡ ὑβρεῖς καὶ ἀδικίας ὑπομένοντες ἢ
 καθολικῆς ἐκκλησίας· ἀλλ' ὁ ὑπομείνας
 εἰς τέλος, ὅσα σωθήσεται. διότι καὶ
 ἐπὶ ποιεῖν πολμήσωσι κατὰ ὑμῶν, ἢ
 θλίψις διπλή χάραξ ὑμῖν ἔστω. τὰ γὰρ
 ποιαῦτα παθήματα μέρον· ὅτι μὲν
 πρὸς, καὶ αἱ ποιαῦται ὑμῶν ὁμολο-
 γίαι καὶ αἱ βάσανοι ἐκ ἀμωδοῦ τυχεύου-
 σιν· ἀλλ' ἀπολήσεται παρὰ τῆς διδοῦ τὰ
 ἑπαθλα. διὸ δὴ μάλιστα ἀγωνίζεσθε
 ἰστιυσιμοῦ ὑστρά confessiones & tormenta non carebunt mercede,
 cum pramia a Deo recepturi sitis. Quapropter in primis decertate

esset, cadaver exhiberi: sed fig-
 menta eorum non latuerunt.
 notum enim factum est omni-
 bus, hominem incolumē esse,
 & inter viuos recenferi. Verum
 ne sic quidem, cum isti ad om-
 nia faciles, vidissent figmenta
 sua redargui, ipso Arsenio se vi-
 uum, & minime interfectum
 aut mortuum exhibente, quie-
 scere potuerunt; sed nouas sy-
 cophantias veteribus accumu-
 lantes, omnibus machinis id
 agebant, vt hominem calum-
 niis iterum inuoluerent. Quid
 igitur dilecti? Ne sic quidem
 frater noster Athanasius ani-
 mum despondit, sed magna
 cum fiducia eos etiam in hac
 causa ad iudicium prouocauit.
 quod & nobis in voto fuit, ac
 proinde eos hortabamur, vt iu-
 dicio se susterent, & si possent,
 accusationis causam certis do-
 cumentis peragerent. Sed, o
 magnam improbitatem, o gra-
 uem superbiam, vel potius (si
 verum dicendum est) o malam
 & obnoxiam conscientiam. id
 enim ita esse, nulli non clarissi-
 me innotuit. Quocirca, dile-
 ctissimi fratres, commonitos
 vos cupimus, & diligenter ad-
 hortamur, vt præ omnibus fi-
 dem Catholice Ecclesie reti-
 neatis. Multa certe & grauiā &
 acerba perpeffi estis, multas vi-
 cissim contumelias & iniurias
 sustinuit Catholica Ecclesia:
 sed qui in finem sustinuerit, sal-
 uus erit. Quapropter si denuo
 ausi sint aliquid facere contra
 vos, tribulatio illa vobis pro
 gaudio sit. Nam istiusmodi pas-
 siones, pars martyrii sunt; &

Marc. 13.
 b. 13.

pro sana fide, & pro innocentia Athanasii vestri Episcopi & comministri nostri. Nam neque nos silentio suppressimus, aut negleximus ea, quæ ad vestram securitatem pertinebant; sed eius rei curam præcipuam habuimus, eaque egimus, quæ dilectionis ratio postulat. Compatimur enim fratribus nostris patientibus, & eorum passionibus, nostras proprias arbitramur, & nostras lacrymas cum vestris commiscuimus. Neque vos soli dumtaxat passi estis, fratres; sed eadem alii complures comministri nostri, cum huc venissent, deplorarunt. Quamobrem preces nostras ad religiosissimos & amantissimos Dei imperatores retulimus, ut illorum humanitas eos qui adhuc grauiter laborant & affliguntur, relaxari iubeat, constituatque ne quis iudicium, qui publica solum curare debent, aut clericos iudicet, aut vlla ratione in posterum sub prætextu ecclesiarum, quippiam contra fratres moliat: sed vnusquisque citra persecutionem, aut vim, aut fraudem (prout optat, & cupit) vitam instituat, & cum quiete & pace catholicam & apostolicam fidem sequatur. Gregorium quidem qui legitime ab hæreticis episcopus constitutus est, & in vestra ciuitate ab illis deductus, ab vniuersa sacra Synodo de episcopatu (tamen si reuera nunquam pro Episcopo habitus fuerit) depositum esse, vestram vnanimi-
tatem scire volumus. Valete igitur, & recipite vestrum episcopum Athanasium, quem ob id ipsum cū pace dimissimus. Vnde

ὑπερ τῶν ὑγιανοῦσιν πίστεως, & τῆς καθα-
ρότητος τοῦ Ἐπισκόπου ὑμῶν Ἀθανά-
σιου τοῦ συλλειτουργοῦ ἡμῶν. καὶ ἵπ
οὐδὲ ἡμεῖς περισσώπησαμεν, οὐδὲ ἡ-
μελήσαμεν τῆς ὑμῶν ἀμεριμνίας χά-
ριν. ἀλλ' ἐφρονήσαμεν καὶ πεποιθε-
σαμεν, ἀπὸ τοῦ ἰσχυροῦ λόγου ἀπειτεῖ.
συμπάροισιν γὰρ τοῖς πάροισιν ἀδελ-
φοῖς ἡμῶν, & τοῖς ἐκείνων πασημάτω
ἰδία ἡγορήματα, καὶ τοῖς δάκρυσιν ὑμῶν
τὰ ἡμέτερα δάκρυα συνεμίξαμεν.
οὐχ ἡμεῖς ὁ μόνος πεπόνθατε ἀδελ-
φοί, ἀλλὰ & πολλοὶ ἄλλοι συλλεitur-
γοὶ ἡμῶν * ταῦτα ἐλθόντες ἀποδύ-
ραμεν. διότι ἀνωτέραν καὶ ἡξιώ-
σαμεν τοῖς ὑπερβαίνουσιν καὶ ἑοφι-
λεστάτοις βασιλέας, ὅπως ἡ Φιλο-
δοξοῦσα αὐτῶν καὶ τοῖς ἐν καίμοντας
ἐν περὶ ἡμῶν ἀνεπίστα καλῶσιν, καὶ
περὶ ἡμῶν ἀνεπίστα τῶν δικαστῶν, οἷς
πρὸς ἡμῶν τῶν δημοσίων μέλων περ-
σῆκε, μήτε κείνῳ κληρικοῖς, μήτε
ὅλως τοῖς λοιποῖς περὶ ἡμῶν ἐκκλη-
σιῶν ἔπιχειρεῖν ἢ καὶ τῶν ἀδελφῶν
ἀλλ' ἵνα ἕκαστος χωρὶς ἑνὸς διω-
γμοῦ, χωρὶς ἑνὸς βίας καὶ πλειο-
νεξίας, ὡς ἐύχεται καὶ βούλεται, ἦ,
& μετ' ἡσυχίας & εἰρήνης τὴν καθο-
λικὴν & ἀποστολικὴν πίσιν μετέρχη-
ται. Γρηγόριον μὲν τοῖς ὁμοφρονοῦσιν
ὑπὸ τῶν ἀρετικῶν λεγόμενος κατα-
τίθει, & εἰς τὴν ὑμῶν πόλιν παρ'
αὐτῶν ἀποσταλῆς, καὶ τῶν ἱπ γινωσκέ-
τω ὑμῶν ἡ ὁμοφροσύνη, ὅτι κείνῳ τῶ
ῤερας πάσης συνόδου καθήρεται, εἰ καὶ τὰ
μάλιστα οὐδέποτε, οὐδέ ὡς Ἐπισκο-
πος ὅλως γινώσκοντες ἐνομίσαμεν. χαίρε-
τε τοῖνυν ἀπολαμβάνοντες ἐαυτῶν τῶ
Ἐπισκόπον Ἀθανάσιον διὰ τῶν γὰρ &
μετ' εἰρήνης αὐτῶ ἀπελύσαμεν. ὅθεν
καὶ

ANNO
CHRISTI
347.

* ἢ. ταῦτα

ANNO
 CHRISTI
 347.

το. 123

κὶ παραγιγμένῳ πᾶσι τοῖς ἡ δια φόβον, ἢ δια ἀειδρομικῶν ἑνωσι κοινωνήσεσι Γρηγορίῳ, ἢ α νυῦ ἵπομνησέντες ἔπερξαπέντες ἔαια παρθέυτες ἀπὸ ἡμῶν, παύσανται τὸ πρὸς ἐκείνον μυσταρᾶς κοινωνίας, καὶ λοιπὸν ἑαυτοῖς σιμά λωσι τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. ἵππ δὲ ἔγνωμεν, ὅτι ἔ Αφθόνιου, κὶ Αθανάσιος ὁ Καπίτωνος, κὶ Παύλος, ἔ Γλαπῶν, ἔ συμπερσεβύτεροι ἡμῶν, συσκέλυ καὶ αὐτοὶ πεπόνθαν ἵπο τῆς ἀει Εὐσέσιον, ὥστε τοῖς μὲν ἔξορσι μὲν πρὸς αὐτοῖς, τοῖς δὲ θανάτων ἀπάλας διαπεφθάρηαι. ἑτοῦ ἐνεκεν κὶ ἀει τούτου δηλώσαι ὑμῖν ἀναδικαῖον ἡγοσάμεθα, ἢ α γινώσκητε, ὅτι κὶ τούτοις ἀπεδέξαμεθα, κὶ ἀθώοις ἀπελύσαιμεν, εἰδότες ὅτι πάντα τα παρὰ τῆς ἀει Εὐσέσιον κὶ τῶ ὀρθοδόξων γενόμενα, ἵππ δόξῃ καὶ συστάσι τῆς συσθεαδέντων ἵπο αὐτῶ γέρονεν. ἔπερπε μὲν οὖν τὸ ὑμέτερον ἵππ ἵπποσκοπον τὸ συλλήπουργον ἡμῶν Αθανάσιον ἀει ἀπαῶν, ὡς πρὶ ἰδίῳ, ἰδίῳις ὑμῖν δηλώσαι. ἵππ δὲ ὑπὸ πλείονος μδρπελάς, κὶ τὸ ἀρίθμ σιμόδον ἡτέλησεν ὑμῖν γράψαι, δια τὸ τοῖ ἀνεβαλόμεθα, δλλὰ κὶ σημαῖναι ὑμῖν ἑαυτοῦ δάσαιμεν ἵν ὡσπερ ἡμεῖς, οὕτως κὶ ὑμεῖς αὐτοῖς ἵπο δέξησθε. ἄξιοι γὰρ καὶ αὐτοὶ ἑπαῖνου, ὅτι δια τὴν εἰς Χριστὸν δισέβαν καὶ αὐτοὶ ἡξιώθησαν παρὰ τῆς ἀίρετικῶν ἕβεν ἵπομείναι. ἵνα δὲ ἔδει τα παρὰ τῆς ἀγίας σιμόδου δογματικὰ δέντα κὶ Θεοδώρου, καὶ Ναρκίσιου, ἔ Στεφάνου, καὶ Ακακίου, κὶ Μλωφάντου, καὶ Ούροσακίου, καὶ Ουάλεντος, καὶ Γεωργίου, τῶν περὶ σιμαδίων τῆς Αρβανῆς ἀίρέσεως, κὶ πλημμελησάντων καθ' ὑμῶν, κὶ κὶ τῶ ἄλλων ἐκκλη-

Concil. Tom. 3.

admonemus omnes, qui vel per metum, vel per dolum circumventi, cum Gregorio communicarunt, ut nunc nostra admonitione, hortatu & suasu resipiscentes, deinceps ab illius nefaria communione abstineant, & sese ecclesie catholicæ agglutinent. Ceterum quia cognovimus, & Aphthonium, & Athanasium Capitonis filium, & Paulum & Plautionem comprehyteros* nostros eandem fraudem ab Eusebianis perpetratos esse, & quosdam eorum in exilium eiectos, quosdam mortis interminationes effugisse; hac de causa hoc etiam vobis significare necessarii duximus, etiam istos a nobis receptos esse, & ut innocentes crimine liberatos, cum non ignari simus, omnia ab Eusebianis contra orthodoxos ad cohonestanda quæ per fraudem concinnarunt, acta esse. Equum ergo fuerat, ipsum episcopum vestrum, comministrum nostrum Athanasium vos ut suos de istis rebus, ut suis ac propriis, certiores facere: sed tamen quia ipse sacram quoque Synodum ea vobis ad plenius testimoniū scribere voluit, ideo non superfedendum putavimus, sed significare studuimus, ut quemadmodū nos, ita vos quoque hos viros recipiatis, qui & ipsi etiam laudē merentur, quod ob pictatem in Christum digni habiti sint qui ab hæreticis contumeliam paterentur. Quæ autē decreta sunt a sancta Synodo in Theodorū, Narcisium, Stephanum, Acacium, Menophantem, Vrsaciū, Valētem, & Georgium, antesignanos Arianæ hæreseos, qui & in vos, & in alias ecclesias

G

* vestros

Ag. 5. f. 48.

peccauerunt, ex iis quæ subiecta sunt, cognoscetis: quæ ideo ad vos misimus, vt vestra in Deū pia religio suffragetur sententiis a nobis latis, simulque intelligat, ecclesiam catholicam nequaquam dissimulanter cum iis agere, qui ipsam offendunt.

σιών, γνώσατε ἐν τῷ ἱσσοπεταλιδίων ἀπεσίλα μὲν ἡμῖν, ἵνα καὶ ἡ ὑμετέρα θεοσέβεια σύμῃ μετὰ τοῖς ἡμῖν ὁμοεισὶ γήνηται, ἔτι γνώσκητε, ὅτι ἡ καθολικὴ ἐκκλησία οὐ παροῦσα τοῖς εἰς αὐτὴν πλημμελοῦσιν.

EPISTOLA CONCILII SARDICENSIS ad omnes episcopos.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝ ΣΑΡΔΙΚῆ ΣΥΝΟΔΟΥ, τοῖς ἀπανταχοῦ Ἐπισκόποις.

Sancta Synodus per gratiam Dei Sardica congregata, ecclesie catholice episcopis & comministris, dilectissimis fratribus nostris in Domino salutem.

Ἡ ἁγία συνόδος ἡ κατὰ θεοῦ χάριν ἐν Σαρδικῆ συναχθεῖσα, τοῖς ἀπανταχοῦ Ἐπισκόποις καὶ συλλειτουργοῖς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς, ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ex Athan. apolog. 2. Alia huius epistolæ versio, ac fortasse ipsius synodi autographa, extat in fragmentis Hilarii. alia in hist. trip. lib. 4. c. 24.

SÆPE multumque in seruos Dei reſtæ fidei cultores, audaciam suam exercuerunt Ariomanitæ. dum enim spuriam doctrinam subiiciunt, toti in hoc sunt, vt orthodoxos eiiciant: tanta autem viam contra fidem surrexerunt, vt id ne pietatem quidem religiosorum imperatorum latuerit. Quapropter cooperante Dei gratia, ipsi quoque religiosissimi principes nos ex diuersis prouinciis & ciuitatibus in vnum conuocarunt, cupientes, vt sancta Synodus in Sardorum ciuitatem conueniret, quo omnis controuersia præcideretur, & cieceto quidquid prauæ fidei esset, sola in Christum pietas ab omnibus retineretur. Venerunt quoque ex oriente episcopi, ad id & ipsi instigati a religiosissimis imperatoribus, & potissimum ob ea, quæ subinde iactauerunt de dilectis fratribus nostris & comministris, Athanasio episcopo Alexandria, & Marcello

ΠΟΛΛΑ μὲν καὶ πολλάκις ἐπόλησαν Ἀριομανῖται κατὰ τῆς δοῦλων τοῦ θεοῦ, τῆς πλὴν πάντων φυλαχθόντων τῶν ὁρθῶν νόδων ἡσσοβάλλοντες διδασκαλίαν, ἑστὸν ὁρθόδοξοις ἐλαυνάν ἐπέχεσθαι. ποσοδὸν ἡ λοιπὸν κατεπαυέσθη κατὰ τῆς πίστεως, ὡς μηδὲ τῶν βασιλέων τῶν ὁσσεβέστων βασιλέων λαδῶν. ποιγαροῦ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ συνεργούσης, καὶ αὐτοὶ ὁσσεβέστατοι βασιλεῖς σιμήζον ἡμᾶς ἐν διαφόρων ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων, ἔτι τῶν ἁγίων ταῦτων συνόδων ἐν τῇ Σαρδῶν πόλει γενέσθαι δεδωκασιν, ἵνα πᾶσα μὲν διχόνοια παραιρηθῆ, πάσης δὲ κακοπιστίας ἔξελαθείσης, ἡ εἰς Χριστὸν ὁσσεβεία μόνη παρὰ πάντων φυλαχθῆται. ἡλθον γὰρ καὶ ἡσσοδοτὸ τῆς ἐώας Ἐπισκοποι, παροῦσά πάντες καὶ αὐτοὶ παρὰ τῆς ὁσσεβέστων βασιλέων, μάλιστα δὲ ἀπὸ ἐδρύλλου πολλὰκις παρὰ τῆς ἀγαπητῆς ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, Ἀθανασίου Ἐπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρείας, ἔτι Μαρκέλλου Ἐπισκόπου